

V bývalých Vrbenského kasárnách vznikne největší přírodovědecká expozice v České republice

14.6.2024 - | Krajský úřad Královéhradeckého kraje

V objektu bývalých Vrbenského kasáren vznikne největší přírodovědecká expozice v České republice zaměřená na přírodní dědictví celých východních Čech i přilehlých oblastí a také stálá expozice dějin člověka od nejstarších předchůdců lidí až do poloviny 19. století. Rozhodně nepůjde o tradicionalistické statické výstavní produkty, ale o velmi moderní a interaktivní výstavní areály na úrovni evropských metropolí, jakým je například stálá expozice Cesty města v historické budově muzea na Eliščině nábřeží.

„Nevyužívaný objekt bývalých kasáren v centru Hradce Králové léta chátrá. Královéhradecký kraj se je dlouhodobě snaží opravit a v uplynulých letech zrekonstruoval Gayerova kasárna. Nyní pro potřeby muzea zahajujeme opravu i druhé části, a to Vrbenského kasáren. Mohli jsme se do toho pustit jen díky synergii financování ze čtyř různých dotačních projektů napříč ministerstvy, takže podíl na nákladech z rozpočtu kraje bude jen odhadem 190 milionů korun. Stavební práce skončí v příštím roce. V letech 2026–2027 budeme do budovy pořizovat vybavení a budou se realizovat expozice,“ řekl hejtman Martin Červíček.

„Po deseti letech usilovné práce jsme učinili poslední významný krok k vytvoření kulturně muzejního kampusu v centru krajského města. Je to také největší krajská investice do kultury. Podařilo se na ni nejen získat zdroje financování, ale také nalézt s památkáři optimální řešení, které by pokrylo potřeby krajského muzea, dosáhlo určitého energetického standardu a zároveň respektovalo požadavky památkové péče. Věřím, že po dokončení bude celý muzejní kampus chloubou celého kraje, příkladem moderních muzejních postupů a také centrem pro tvůrčí práci,“ uvedla náměstkyně pro kulturu Martina Berdychová.

Kromě expozic objekt bývalých kasáren poskytne prostor také pro kulturní kreativní centrum, jež bude sloužit muzeím, školám, médiím, spolkům, kreativcům a dalším aktérům za účelem rozvoje mezioborové spolupráce. Cílem je, aby vzdělávání bylo více spjaté s praxí a například muzejnictví bylo více interaktivní, multimediální, pestré a reagující na dnešní dobu. Výstavní sály centra budou sloužit také nejširší veřejnosti. Budova rovněž poskytne zázemí krajskému centru pro digitalizaci v muzejnictví a tradiční lidové kultuře. Obě centra jsou taktéž provozována Muzeem východních Čech v Hradci Králové.

„V centru Hradce Králové už nebude ‚strašit‘ ruina, kolem které se místní báli procházet a v uvolněném zdivu hnízdili holubi. Stavební práce vyjdou na 341 milionů korun včetně DPH a provede je společnost Geosan Group, a. s. Kompletně přebudujeme vnitřní prostory, budeme sanovat sklepní prostory, aby do nich dál nevnikala voda, a objekt dostane novou fasádu,“ sdělil první náměstek hejtmána pro oblast investic Pavel Bulíček.

Na financování rekonstrukce se Královéhradeckému kraji podařilo zajistit spoluúcast ze čtyř dotačních titulů. Od Ministerstva kultury ČR získal kraj z Národního plánu obnovy na vytvoření Centra kreativního muzejnictví Královéhradeckého kraje 55 milionů korun, Státní fond podpory investic uvolnil 243 milionů korun z Národního plánu obnovy na energeticky účinnou revitalizaci objektu. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR pak podpořilo v IROP2 další dva projekty. V rámci výzvy ITI Hradecko-pardubické aglomerace získal tento strategický záměr aglomerace podporu z IROP2 ve

výši 179 mil. Kč na stavební úpravu prostor pro instalaci expozic a pořízení přírodovědecké expozice. V rámci individuální výzvy IROP2 pak byl úspěšný projekt s podporou 26 milionů korun na pořízení archeologické expozice. Zbytek nákladů dofinancuje kraj ze svého rozpočtu.

„Z celého projektu mám velkou radost, je to další pozitivní ukázka synergie mezi městem a krajem. V době ukončování prací ze strany kraje na Vrbenského kasárnách navážeme další etapou v rámci celé přeměny tohoto území v centru Hradce. V té město zásadně zrekonstruuje parter mezi Gayerovými a Vrbenského kasárnami. Díky spolupráci města a kraje tak nakonec vznikne moderní a unikátní veřejný prostor, který bude možné využívat k řadě kulturních, společenských i vzdělávacích účelů,“ uvedla hradecká primátorka Pavlína Springerová.

Vrbenského kasárna vznikly v 19. století a až do roku 2018 patřily Armádě ČR, poté se jejich vlastníkem stalo Statutární město Hradec Králové, které však pro objekt tohoto rozsahu nenašlo vhodné využití. V roce 2015 tak padlo první rozhodnutí Královéhradeckého kraje o zahájení stavebně-technické přípravy záměru za účelem adaptace objektu pro potřeby krajského muzea. Začátkem roku 2023 došlo k převodu Vrbenského kasáren a pozemku pro přístavbu ze Statutárního města Hradec Králové do vlastnictví Královéhradeckého kraje.

„Ve 144leté historii Muzea východních Čech v Hradci Králové jde o přelomový mezník podobný zahájení stavby Historické budovy na Eliščině nábřeží. Vzniká de facto celé nové muzeum. Už nyní náležíme, z hlediska rozsahu sbírky, šíře agendy, teritoriální působnosti i počtu zaměstnanců, mezi nejvýznamnější muzea v zemi. Po otevření objektu bývalých Vrbenského kasáren se mezi ně zařadíme i z hlediska ploch určených pro veřejnost, kde jsme dosud byli popelkou. Když potom město podle plánu přemění parter Gayerových kasáren do podoby open air kulturního prostoru, završí se tím vznik celého unikátního kulturně muzejního kampusu. Jsem přesvědčen, že tento budoucí kreativní areál obyvatelé i návštěvníci krajského města ocení,“ dodal ředitel Muzea východních Čech v Hradci Králové Petr Grulich.

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je krajskou příspěvkovou institucí a největší krajské muzeum v regionu s celokrajskou působností. Stovka kmenových a kolem osmi desítek externích zaměstnanců pracuje v Hradci Králové na Eliščině nábřeží v historické budově od architekta Jana Kotěry a dále v Hlavním odborném pracovišti právě v areálu zrekonstruovaných Gayerových kasáren, v Muzeu války 1866 na Chlumu a také v Odborném pracovišti Muzea ve Stěžerách.

<https://www.khk.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/v-byvalych-vrbenskeho-kasarna-ch-vznikne-nejvetsi-prirodovedecka-expozice-v-ceske-republice-404293>